

UZASADNIENIE

Dwiema decyzjami z dnia 14 maja 2020r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznych odmówił J. M. prawa do dodatku pielęgnacyjnego oraz świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zarówno Lekarz rzeczoznawca jak Komisja Lekarska KRUS w orzeczeniu z dnia 8 maja 2020 r. ustaliła, że J. M. nie jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji.

/decyzje k.95 i 96 akt KRUS/

Odwołanie od powyższych decyzji w dniu 2 czerwca 2020 r. złożyła J. M. wnosząc o ich zmianę poprzez przyznanie wnioskodawczyni prawa do świadczenia uzupełniającego oraz dodatku pielęgnacyjnego. Skarżąca wskazała że decyzje są krzywdzące, przeszła ciężkie operacje, porusza się o kulach, cierpi z bólu i brakuje jej na lekarstwa.

/odwołanie k. 3 /

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 4/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni J. M. urodziła się (...) Jest osobą uprawnioną do emerytury rolniczej.

/bezsporne/

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2019r. pozwany organ rentowy przyznał wnioskodawczyni dodatek pielęgnacyjny do emerytury do dnia 31 marca 2020r. w oparciu o orzeczenie Lekarza rzeczoznawcy KRUS orzekającego okresową niezdolność do samodzielnej egzystencji.

/decyzja k.68 akt rentowych/

W dniu 9 października 2019r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji .

/wniosek k 73 akt rentowych/

Decyzją z dnia 15 października 2019r. przyznano wnioskodawczyni prawo do świadczenia uzupełniającego do dnia 31 marca 2020r.

/decyzja k.77 akt rentowych/

W dniu 24 lutego 2020r. wnioskodawczyni złożyła dwa wnioski jeden o dalsze prawo do dodatku pielęgnacyjnego oraz o prawo do świadczenia uzupełniającego.

/wnioski k.87, 88 akt rentowych/

Orzeczeniem z dnia 20 kwietnia 2020r. Lekarz Rzeczoznawca KRUS po analizie dokumentacji lekarskiej i przedstawionych wyników badań uznał, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji.

/orzeczenie k.89 akt rentowych/

Wobec sprzeciwu wnioskodawczyni od powyższego orzeczenia Komisja Lekarska KRUS po analizie dokumentacji lekarskiej i przedstawionych wyników badań dodatkowych stwierdziła orzeczeniem z dnia 8 maja 2020r., iż brak jest takiego naruszenia sprawności organizmu który powodowałby niezdolność do samodzielnej egzystencji u wnioskodawczyni.

/orzeczenie Komisji Lekarskiej KRUS k.93 akt rentowych/

W oparciu o powyższe orzeczenie pozwany organ rentowy zaskarżonymi decyzjami z dnia 14 maja 2020r. odmówił J. M. prawa do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji jak również prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

/decyzje k. 95, 96 akt rentowych/

Wobec odwołania wnioskodawczyni od powyższych decyzji Sąd ustalił w oparciu o dokumentację lekarską wnioskodawczyni i wyniki jej badań na podstawie opinii wydanych na podstawie akt, że u J. M. stwierdza się nadciśnienie tętnicze kontrolowane lekami, bez powokłań ze strony serca, otyłość II stopnia ((...) 38,9), cukrzycę typu 2 leczoną tabletkami, stan po endoprotezoplastyce prawego stawu kolanowego (06.2019r.), zwyrodnienie lewego stawu kolanowego, zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa z objawowym zespołem bólowym. Z przyczyn internistycznych brak jest podstaw do stwierdzenia niezdolności do samodzielnej egzystencji, brak niewydolności serca czy niewydolności oddechowej. Mimo stwierdzenia lekarza wydającego zaświadczenie o stanie jej zdrowia, że wnioskodawczyni jest zdolna do stawiania się na badania lekarskie, wnioskodawczyni nie stawiała się tylko wnosząc o wydanie opinii na podstawie akt i dokumentacji lekarskiej.

/opinia biegłego internisty prof. Dr hab. n.med. L. P. k.91-93/

Wnioskodawczyni od wielu lat odczuwa bóle odcinka szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa. Z tego powodu jest pod opieką Poradni Neurologicznej i Rehabilitacyjnej. Odwołująca przeszła w czerwcu 2019r. operację stawu kolanowego prawego i z powodu poruszania się o kulach pobierała do marca 2020r. dodatek pielęgnacyjny. W dokumentacji lekarskiej neurologicznej lekarz leczący nie podawał uszkodzenia układu nerwowego w przebiegu choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa. W dokumentacji lekarskiej brak jest podstaw do uznania wnioskodawczyni za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji. Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa podlega leczeniu i rehabilitacji ale nie powoduje u wnioskodawczyni znacznego stopnia naruszenia organizmu, który pozwoliłby stwierdzić u odwołującej się, że wymaga ona stałej lub długotrwałej opieki i pomocy osoby drugiej w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Bezpośrednio po operacji kolana wnioskodawczyni wymagała z przyczyn ortopedycznych długotrwałej opieki innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

/opinia biegłego neurologa J. B. k.95-97/

O. u wnioskodawczyni stwierdza się zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa L/S, zmiany zwyrodnieniowe kolan, stan po zabiegu operacyjnym, endoprotezoplastyki kolana prawego. Aktualnie stan naruszenia sprawności organizmu nie powoduje u odwołującej niezdolności do samodzielnej egzystencji.

/opinia biegłego ortopedy M. S. k. 99-100 /

Po nadesłaniu przez wnioskodawczynię dodatkowego wyniku badań Rezonansu Magnetycznego odcinka szyjnego kręgosłupa z dnia 3 listopada 2020r., gdzie opisywane są zmiany zwyrodnieniowe dotyczące trzonów kręgów, wyrostków stawowych oraz dyskopatii C4/C5, C5/C6 i C6/C7 oraz niewielki przodozmyk C4 ok. 3 mm. Brak jest informacji, że dyskopatia powoduje ucisk korzeni nerwowych rdzeniowych co nie powoduje zmiany oceny stopnia naruszenia sprawności organizmu wnioskodawczyni.

/ opinia uzupełniająca biegłego neurologa k.118/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o załączone akta organu rentowego, dokumenty w tym dokumentację medyczną oraz opinie biegłych: specjalisty internisty, neurologa i ortopedy.

W ocenie Sądu opinie biegłych są w pełni wiarygodne. Zostały bowiem sporządzone przez biegłych o specjalnościach właściwych z punktu widzenia schorzeń wnioskodawczyni w oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej oraz wyniki badań dodatkowych oraz (...). Biegli stwierdzili, że bezpośrednio po operacji endoprotezoplastyki kolana prawego wnioskodawczyni była okresowo niezdolna do samodzielnej egzystencji, lecz aktualnie brak jest jakichkolwiek naruszeń sprawności organizmu, który powodowałby u odwołującej niezdolność do samodzielnej egzystencji.

W ocenie Sądu brak jest podstaw by kwestionować opinie biegłych, gdyż są one rzetelne, a wynikające z nich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Opinie nie zawierają braków i wyjaśniają wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W ocenie Sądu Okręgowego, opinie biegłych w sposób wystarczający obrazują stan zdrowia wnioskodawczyni i jej zdolność do samodzielnej egzystencji. Opinie są jasne, a wnioski końcowe wynikają w sposób logiczny z ich treści.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art.1 ust. 3 Ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji z dnia 31 lipca 2019 r. (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1936) świadczenie uzupełniające przysługuje osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są:

- 1)obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2)posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub
- 3) cudzoziemcami legalnie przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W myśl art. 2 ust. 1 i 2 ustawy świadczenie uzupełniające przysługuje osobom, które ukończyły 18 lat i których niezdolność do samodzielnej egzystencji została stwierdzona orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji albo orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo orzeczeniem o całkowitej niezdolności do służby i niezdolności do samodzielnej egzystencji, zwanym dalej „osobami uprawnionymi”.

Świadczenie uzupełniające przysługuje osobom uprawnionym, które nie posiadają prawa do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych albo suma tych świadczeń o charakterze innym niż jednorazowe, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem renty rodzinnej przyznanej w okolicznościach, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 53, 252, 568, 1222 i 1578), zasiłku pielęgnacyjnego oraz innych dodatków i świadczeń wypłacanych wraz z tymi świadczeniami na podstawie odrębnych przepisów przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, nie przekracza kwoty 1700 zł miesięcznie (w dniu wydania zaskarżonej decyzji 1600 zł miesięcznie).

W myśl art. 4 ust. 1 -3 ustawy świadczenie uzupełniające przysługuje osobie uprawnionej w wysokości nie wyższej niż 500 zł miesięcznie, przy czym łączna kwota świadczenia uzupełniającego i świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, nie może przekroczyć 1700 zł miesięcznie, z zastrzeżeniem włączeń, o których mowa w art. 2 ust. 2. W razie przyznania, ustania lub ponownego obliczenia wysokości świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, świadczenie uzupełniające

podlega ponownemu obliczeniu z urzędu, w taki sposób, aby łączna kwota świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, wraz ze świadczeniem uzupełniającym, nie przekroczyła kwoty 1700 zł miesięcznie (w dniu wydania zaskarżonej decyzji 1600 zł miesięcznie), z zastrzeżeniem wyłączeń, o których mowa w art. 2 ust. 2. Świadczenie uzupełniające nie przysługuje osobie uprawnionej, która jest tymczasowo aresztowana lub odbywa karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osoby uprawnionej, która odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była okoliczność, czy istniejące u wnioskodawczynie naruszenie sprawności organizmu powoduje konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

W przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych orzeka się niezdolność do samodzielnej egzystencji - art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.) stosowany na podstawie art. 7 ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Zgodnie zaś z treścią art. 27 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020r. poz. 174 ze zm.) do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia przysługuje dodatek pielęgnacyjny, na zasadach i wysokości określonej w przepisach emerytalnych. Dodatek pielęgnacyjny przysługuje zgodnie z art.75 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tekst jedn. Dz.U. z 2020r. poz. 53) osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz niezdolną do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

Pojęcie niezdolności do samodzielnej egzystencji ma przy tym szeroki zakres i obejmuje opiekę i pomoc w załatwieniu elementarnych spraw życia codziennego. Jednak sam fakt, że osoba doznaje pewnych utrudnień w realizacji potrzeb życia codziennego czy też, że potrzebuje pomocy innych osób nie może przesądzać o uznaniu jej za niezdolną do samodzielnej egzystencji./ III AUa 62/17 - wyrok SA Lublin z dnia 30-08-2017/. Do czynności zabezpieczających samodzielną egzystencję nie należą wyłącznie czynności tzw. samoobsługi jak mycie się, ubieranie, samodzielne jedzenie. Niezdolna do samodzielnej egzystencji jest zarówno osoba, która ze względu na naruszenie sprawności organizmu wymaga stałej lub długotrwałej opieki innej osoby, jak i osoba, która ze względu na naruszenie sprawności organizmu wymaga stałej lub długotrwałej pomocy innej osoby. W ramach zakresu pojęcia "niezdolności do samodzielnej egzystencji" należy odróżnić opiekę, oznaczającą pielęgnację (czyli zapewnienie ubezpieczonemu możliwości poruszania się, odżywiania, zaspokajania potrzeb fizjologicznych, utrzymywania higieny osobistej itp.) od pomocy w załatwianiu elementarnych spraw życia codziennego, takich jak robienie zakupów, uiszczanie opłat, składanie wizyt u lekarza; wszystkie powyższe czynniki łącznie wyczerpują treść terminu "niezdolność do samodzielnej egzystencji". /III AUa 322/12 - wyrok SA Katowice z dnia 07-11-2012 III AUa 269/17 - wyrok SA Szczecin z dnia 31-01-2019, III AUa 872/16 - wyrok SA Szczecin z dnia 19-10-2017/

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy Sąd uznał, iż ustalenia dokonane w toku postępowania sądowego nie uzasadniają zmiany zaskarżonej decyzji. Przeprowadzone postępowanie wykazało bowiem, że wnioskodawczynie nie jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji. Wynika to w sposób jednoznaczny z jednogłośniejszych opinii biegłych specjalistów internisty, ortopedy i neurologa o specjalizacjach, odpowiadających charakterowi schorzeń występujących u wnioskodawczynie, potwierdzając tym samym zasadność orzeczenia Komisji Lekarskiej KRUS i w konsekwencji prawidłowość zaskarżonej decyzji organu rentowego.

Brak jest przy tym, w ocenie Sądu, podstaw by kwestionować rzetelność i merytoryczną poprawność wskazanych opinii. Zostały one bowiem sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot. Biegli na podstawie przedstawionej dokumentacji leczenia i wyników badań dodatkowych zdiagnozowali schorzenia, ocenili stopień ich zaawansowania oraz upośledzenia wnioskodawczynie i jednoznacznie wypowiedzieli się co do sprawności organizmu wnioskodawczynie w zakresie zdolności do samodzielnej egzystencji.

Znamiennym jest również, iż wnioski wynikające ze wskazanych opinii dotyczące tej zdolności nie zostały merytorycznie zakwestionowane przez stronę powodową. Wnioskodawczyni nie składała do nich zastrzeżeń i nie wskazywała, iż jakiegokolwiek okoliczności dotyczące zarówno stanu zdrowia wnioskodawczyni jej funkcjonowania w zakresie konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych nie zostały jeszcze wyjaśnione. Powódka nie domagała się też wydania kolejnych opinii uzupełniających czy dowodu z opinii innych biegłych specjalistów.

Zauważyć należy, iż dowód z opinii biegłego jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26). Niemniej jednak polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.. Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza przeświadczenie strony czy osób jej bliskich, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna (wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00 L.). Podkreślić należy również, iż dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 roku, II UKN 233/00 L.).

Odwołująca się nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych na poparcie swojego stanowiska, nie podważyła merytorycznej poprawności wniosków opinii biegłych w zakresie oceny jej zdolności do samodzielnej egzystencji, a tym samym nie uczyniła zadość wymogom określonym w art. 6 kc, zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Tymczasem strona w toku procesu winna dowodzić swoich racji, a nie jedynie przedstawiać subiektywne poglądy dotyczące stanu zdrowia i własnej sprawności. W konsekwencji żądanie odwołania zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania wnioskodawczyni prawa do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz do dodatku pielęgnacyjnego nie mogło zostać zaakceptowane.

Wnioskodawczyni stosownie do przywołanych opinii biegłych sądowych nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki osób trzecich, w związku z powyższym nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji

W tym stanie rzeczy odwołanie wnioskodawcy, jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc w sentencji wyroku.